

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ W SZEMUDZIE
ZA ROK 2023**

Szemud, kwiecień 2024

I. WSTĘP

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Szemud i działa na podstawie: Uchwały Rady Gminy Szemud Nr XI/43/1990 z dnia 27 lutego 1990 roku w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szemudzie oraz Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Szemud Nr XLVI/459/2013 z dnia 20 października 2013r. z późn.zm. Niniejszy dokument stanowi roczne sprawozdanie, które zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej kierownik ośrodka składa radzie gminy oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

GOPS w Szemudzie w okresie sprawozdawczym realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej wynikające z poniższych ustaw i rozporządzeń:

1. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023, poz. 901 z późn. zm.);
2. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 323);
3. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 581 z późn. zm.);
4. Ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 421);
5. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t.j. Dz.U. z 2024r., poz. 246);
6. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz.U. z 2023, poz. 1923);
7. Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t. j. Dz. U. z 2023, poz. 2424);
8. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 177);
9. Ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t. j. Dz.U. z 2024, poz. 146);
10. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024, poz. 424);
11. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023, poz. 2151);
12. Uchwały nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 (M.P. z 2018, poz. 1007);
13. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2022, poz. 2230 z późn. zm.);
14. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2023, poz. 1335);
15. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024, poz. 54);
16. Ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz.U. z 2024, poz. 167 z późn. zm.);
17. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2022r. w sprawie maksymalnej wysokości świadczenia pieniężnego przysługującego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy oraz warunków przyznawania tego świadczenia i przedłużania jego wypłaty (Dz.U. z 2022, poz. 1020);
18. Ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym (t.j. Dz.U. z 2023, poz. 759 z późn. zm.);
19. Ustawy z dnia 11 sierpnia 2022r. o dodatku węglowym (t.j. Dz.U. z 2023, poz. 1630);
20. Ustawy z dnia 15 września 2022r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. z 2022, poz. 1772 z późn. zm.);
21. Ustawa z dnia 7 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (t.j. Dz.U. z 2023, poz. 1704 z późn. zm.);
22. Uchwał rady gminy, zawartych umów i porozumień.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie w 2023 roku realizował zadania z pomocy społecznej poprzez:

- udzielanie wsparcia i pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, której nie są oni w stanie samodzielnie pokonać,
- podejmowanie zadań zmierzających do usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem,
- analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- opracowywanie i realizację programów osłonowych.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje osobom posiadającym obywatelstwo polskie oraz jednocześnie spełniającym warunek zamieszkiwania i pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Prawo takie przysługuje również cudzoziemcom, jednakże po spełnieniu odrębnych warunków wskazanych w ustawie, w tym obywatelom Ukrainy.

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

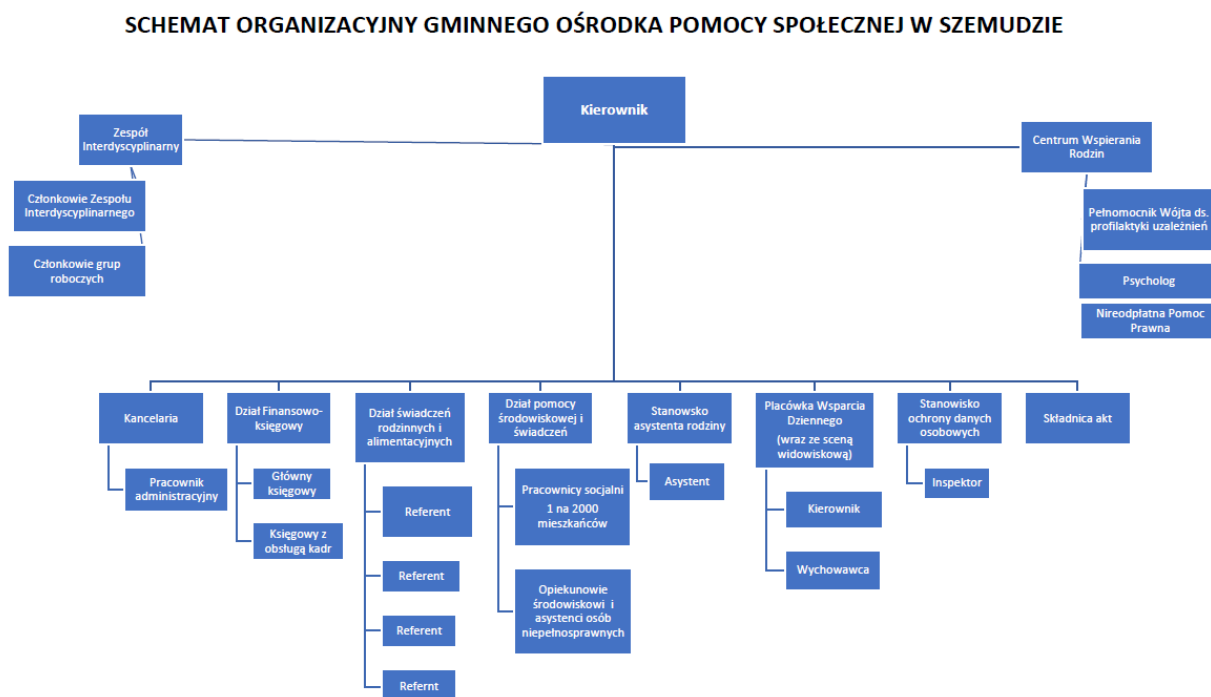
1. osoby zainteresowanej,
2. jej przedstawiciela ustawowego,
3. innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu, po uzyskaniu zgody osoby, której wsparcie ma być udzielone.

II. STRUKTURA ORGANIZACYJNA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SZEMUDZIE

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szemudzie funkcjonują działy: Kancelarii, Finansowo-Księgowy, Świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, Pomocy środowiskowej i świadczeń, Placówka Wsparcia Dziennego, Asystenci rodziny. Ponadto w GOPS swoje zadania realizuje Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej oraz Centrum Wsparcia Rodziny, gdzie obecnie udzielana jest pomoc osobom uzależnionym od alkoholu oraz ich rodzinom, w tym psychologiczna oraz Nieodpłatna Pomoc Prawna. W 2023 roku GOPS zmienił siedzibę i od 20 marca znajduje się w Centrum Samorządowym przy ul. Samorządowej 1. Szczegółową strukturę określa poniższy schemat.

Schemat nr 1. Struktura organizacyjna GOPS w roku 2023

III. BUDŻET ORAZ STRUKTURA WSZYSTKICH WYDATKÓW W PODZIALE NA ZADANIA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie w roku budżetowym 2023 na realizację zadań zleconych i własnych wydatkował łączną kwotę: **18.259.457,74 zł** z czego:

- ze środków budżetu gminy: **3.447.945,15 zł.**
- ze środków budżetu państwa: **14.811.512,59 zł.**

Szczegółową strukturę wydatków uwzględniającą rodzaje realizowanych zadań przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1. Struktura wszystkich wydatków GOPS w 2023 roku w podziale na zadania

Podział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi. Ochrona zdrowia	224.558,01	0,00
85195 Pozostała działalność. Ochrona Zdrowia	0,00	382,00
85202 Domy Pomocy Społecznej	354.697,16	0,00
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	8.128,74	0,00
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne	0,00	47.585,91
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	332.940,92	130.000,00
85215 Dodatki mieszkaniowe	22.550,62	0,00
85216 Zasiłki stałe	41.000,00	556.258,67
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej	1.632.723,43	108.062,37
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	352.029,97	99.600,00
85230 Pomoc w zakresie dożywiania. Pomoc społeczna	82.589,30	285.000,00
85295 Pomoc społeczna- Pozostała działalność (dotatki osłonowe, świadczenia pieniężne dla obywateli Ukrainy)	0,00	371.570,32
85395 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dotatki węglowe, dodatki dla gosp. domowych, dodatki elektryczne, dodatki gazowe)	0,00	582.184,28
85415 Pomoc materialna o charakterze socjalnym (stypendium szkolne)	22.417,40	89.669,60
85495 Pomoc materialna o charakterze socjalnym (stypendium szkolne dla obywateli Ukrainy)	0,00	496,00
85502	0,00	49.075,86

Świadczenia wychowawcze. Rodzina (500+)		
85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego. Rodzina	19.500,00	12.346.659,64
85503 Karta Dużej Rodziny. Rodzina	0,00	3.999,00
85504 Wspieranie rodziny „Program Asystent rodziny na 2022”	79.738,92	16.090,00
85508 Rodziny zastępcze. Rodzina	275.070,68	0
85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne	0,00	124.878,74
RAZEM	3.447.945,15	14.811.512,59

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto wydatkowano kwotę w wysokości **186.133,33 zł** na programy opieki wychowawczej oraz asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej ze środków pozabudżetowych.

IV. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna, w myśl ustawy o pomocy społecznej jest instytucją polityki społecznej państwa i udziela pomocy, gdy osoba bądź rodzina nie jest w stanie własnymi siłami przezwyciężyć trudnej sytuacji życiowej.

W gminie Szemud w 2023 r. liczba mieszkańców wynosiła 19844 osoby (stan na 31.12.2023r.). Z czego 5466 osób było w wieku od 0 do 18 (27,54%), 11825 w wieku aktywności zawodowej (59,60%), natomiast seniorów 2553 osób (M-971, K-1582)- (12,86% wszystkich mieszkańców gminy). Wspieraniem systemu pomocy społecznej objęto 447 rodzin (1303 osoby). Jak wynika z tabeli, w 2023 roku pomocą społeczną objęto 6,88% ogółu mieszkańców gminy.

Tabela nr 2. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2021-2023

Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	Liczba mieszkańców wg stanu na dzień 31 grudnia	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców
2021	438	1359	18637	7,29%
2022	455	1299	19155	6,78%
2023	447	1303	19844	6,88%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS

Najczęstszymi powodami korzystania z pomocy społecznej w 2023 roku była niepełnosprawność, długotrwała choroba, ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Inne powody występują w pojedynczych przypadkach. W poniższej tabeli przedstawiono powody ubiegania się o pomoc z GOPS w latach 2021-2023 roku.

Tabela nr 3. Powody korzystania z pomocy GOPS

Lp.	Powody przyznania pomocy społecznej	2021	2022	2023
1	ubóstwo	223	198	199
2	bezdolność	9	9	14

3	potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	125	125	116
4	bezrobocie	44	32	26
5	niepełnosprawność	221	209	202
6	długotrwała choroba	171	177	165
7	bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (rodziny niepełne i wielodzietność)	37	31	30
8	przemoc domowa	4	2	3
9	alkoholizm	24	21	17
10	trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	3	0
11	zdarzenie losowe	4	5	11

Źródło: Opracowanie własne

Na podstawie powyższych danych można zauważyć, że liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej spada prawie we wszystkich kategoriach. Ale głównymi powodami korzystania z pomocy jest niepełnosprawność i ubóstwo. Ponadto nadal znaczna liczba rodzin (30) korzysta z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

W ubiegłych latach można było zauważyć systematyczny spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia. Natomiast jak wynika z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie w 2023 roku liczba bezrobotnych w gminie Szemud wzrosła o 41 osób w stosunku do 2022 roku.

Tabela nr 4. Liczba osób bezrobotnych w gminie Szemud oraz ich udział w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców

Liczba osób bezrobotnych wg stanu na dzień	Liczba bezrobotnych ogółem	W tym kobiet	Udział bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy Szemud	Udział bezrobotnych w stosunku do liczby mieszkańców powiatu wejherowskiego
31 grudnia 2021	247	144	1,35%	1,59%
31 grudnia 2022	194	124	1,02%	1,56%
31 grudnia 2023	235	152	1,10%	1,55%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wejherowie

W ramach systemu pomocy społecznej świadczona jest praca socjalna skierowana na przywrócenie zdolności do samodzielnego życia osób i rodzin. Jest to szereg działań mających na celu ułatwienie funkcjonowania poprzez wzmacnianie i zwiększanie umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów. Prowadzona ona była m.in. w oparciu o kontrakt socjalny, mający na celu znalezienie najlepszego rozwiązania dla trudnych sytuacji życiowych klienta. Było to również szeroko rozumiane poradnictwo rodzinne i zawodowe, pomoc w załatwianiu spraw w innych instytucjach i organizacjach, motywowanie do podjęcia terapii np. uzależnień, czy podjęcia pracy.

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń z pomocy społecznej to:

- dla osoby samotnie gospodarującej – maksymalnie 776 zł;
- dla osoby w rodzinie – maksymalnie 600 zł.

W 2023 roku wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szemudzie na zadania z zakresu pomocy społecznej obrazuje tabela nr 5.

Tabela nr 5. Struktura wydatków GOPS w 2023 roku w podziale na zadania

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zadania własne				
1.	Zasiłki stałe (dotacje)	99	139	597.258,67
2.	Zasiłki okresowe (dotacje)	53	201	130.000,00
3.	Dożywianie ogółem <ul style="list-style-type: none"> • dotacja • własne - zasiłki celowe na dożywianie w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”: <ul style="list-style-type: none"> • dotacja • własne -dożywianie dzieci w szkołach <ul style="list-style-type: none"> • dotacja • własne 	105	269	367.589,30 285.000,00 82.589,30 71.602,00
		157	347 uczniów	0,00 71.602,00 285.000,00 10.987,30
4.	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne), zakup odzieży, obuwia, opału, żywności, artykułów szkolnych, drobne remonty, leki, świadczenia medyczne itp.	189	372	137.928,31
5.	Zdarzenia losowe (własne)	11	18	31.324,00
6.	Schronienie (własne)	14	15	162.812,41
7.	Pobyt w domu pomocy społecznej	8	8	354.697,16
8.	Sprawienie pogrzebu (własne)	1	1	876,20
9.	Pomoc w formie usług opiekuńczych (własne)	30	46	278.203,10
10.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych	84	-	47.585,91
Zadania zlecone				
11.	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dotacja)	5	22	96.061,89
12.	Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez Sąd	2	-	37.626,02

Źródło: Opracowanie własne

1. Zasiłki stałe

W ramach zadań własnych gminy Ośrodek przyznawał zasiłek stały oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zasiłek stały przysługuje pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej lub pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub kiedy dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie. Zasiłek stały jest świadczeniem dla osób całkowicie niezdolnych do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności. Z uwagi na sposób obliczania tego zasiłku jest on świadczeniem wyrównującym dochód osoby uprawnionej do wysokości odpowiedniego kryterium dochodowego.

Ogółem w 2023 roku, z tej formy pomocy skorzystało 99 osób, wypłacono 1061 świadczeń, na łączną kwotę – 597.258,67 zł. Środki pieniężne w całości pochodziły z dotacji celowej z budżetu państwa.

Tabela nr 6. Struktura wydatków na zasiłki stałe

Zasiłek stały	2022	2023
Kwota świadczeń	605.826,93zł	597.258,67 zł
Liczba świadczeń	1079	1061

Źródło: Opracowanie własne

Wydatki na zasiłki stałe w 2023 roku są zbliżone do roku poprzedniego. Maksymalna wysokość zasiłku stałego dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 719,00 zł.

2. Zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, niemożność otrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów ubezpieczenia społecznego:

- a) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej,
- b) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się do wysokości różnicy między kryterium dochodowym, a dochodem osoby lub rodziny. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 20 zł miesięcznie.

Tabela nr 7. Struktura wydatków na zasiłki okresowe

Zasiłek okresowy	2022	2023
Kwota świadczeń	120.000,00 zł	130.000,00 zł
Liczba świadczeń	180	205

Źródło: Opracowanie własne

3. Zakup posiłków oraz zasiłki na zakup żywności w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”

W 2023 roku Ośrodek realizował rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”. Pomoc w formie dożywiania udzielana była dzieciom do 7 r.ż. oraz uczniom szkół podstawowych. Z tej formy pomocy w 2023 roku mogły skorzystać osoby, bądź rodziny, których dochód nie przekraczał odpowiednio 200 % kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej (1552,00 zł) lub dla osoby w rodzinie (1200,00 zł).

Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 roku realizowany był zgodnie z porozumieniem zawartym z Wojewodą. Na realizację zadania ogółem wydatkowano 367 589,30 zł, z tego dotacja stanowiła 285 000,00zł, zaś środki własne gminy 82 589,30 zł. Na posiłki przyznane decyzją wydatkowano 295 987,30 zł, natomiast na zasiłki celowe na żywność wydatkowano kwotę 71 602,00 zł. Programem zostało objętych ogółem 347 uczniów, zaś z zasiłku celowego skorzystało 105 rodzin.

4. Zasiłki celowe i specjalne celowe

Zasiłek celowy może być przyznany na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opatu, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, koniecznych i niezbędnych drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także pokrycie kosztów pogrzebu. W 2023 roku Ośrodek przyznał pomoc w formie zasiłków celowych i specjalnych celowych dla 189 rodzin. Ogółem wydatkowano 137.928,31 zł. Zasiłki celowe przyznawano m.in. na zakup opatu na okres zimowy, zakup leków i odzieży, zakup żywności. Zasiłki specjalne celowe przyznano osobom i rodzinom, gdzie przekroczone zostało kryterium dochodowe, a występowała szczególna okoliczność trudnej sytuacji np. ciężka choroba lub niepełnosprawność.

5. Zasiłki celowe – zdarzenia losowe

W 2023 roku wydatkowano kwotę 31.324,00 na pokrycie wydatków związanych z wystąpieniem zdarzenia losowego, dla 11 rodzin, u których wystąpił pożar lub inne zdarzenie losowe.

6. Schronienie

Gmina ma obowiązek zapewnić schronienie, odzież i posiłek osobom tego pozbawionym. Ze środków GOPS pokrywane były koszty pobytu naszych mieszkańców w schroniskach. Na ten cel w 2023 roku wydatkowano kwotę 162.812,41 zł (14 osób bezdomnych). Na ten wydatek składają się: koszty noclegu i posiłków, a także usług opiekuńczych. Nastąpił znaczny wzrost wydatków na ten cel z powodu zwiększenia liczby osób w kryzysie bezdomności, a także wzrost kosztów pobytu w schroniskach (w 2022 roku wydatkowano kwotę 60.806,88 zł za pobyt 9 osób bezdomnych).

7. Pobyt w domu pomocy społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, Ośrodek wydawał decyzje o skierowaniu do domów pomocy społecznej i odpłatności za pobyt dla osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku. Pracownicy socjalni kompletowali dokumenty niezbędne do uzyskania skierowania i umieszczenia w DPS. W 2023 roku gmina Szemud ponosiła wydatki związane z przebywaniem 8 osób w domach pomocy społecznej na terenie powiatu i województwa. Roczny koszt utrzymania pensjonariuszy w tych placówkach wyniósł – 354.697,16 zł.

Tabela nr 8. Wydatki związane z pobytem mieszkańców gminy Szemud w domach pomocy społecznej w latach 2022 - 2023

Pobyt w domu pomocy społecznej	2022	2023
Liczba mieszkańców gminy przebywających w DPS	8	8
Wydatki za pobyt mieszkańców w DPS	309.204,37	354.697,16 zł

Źródło: Opracowanie własne

Jak wynika z tabeli nr 8, liczba mieszkańców gminy Szemud przebywających w domach pomocy społecznej nie zmieniła się, jednak z uwagi na wzrosty kosztów pobytu za jednego mieszkańca zwiększyła się łączna kwota wydatków na ten cel.

8. Sprawienie pogrzebu

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. W 2023 roku Ośrodek sprawił 1 pogrzeb i na ten cel wydatkowano kwotę 876,20zł (pozostała kwota została zrefundowana przez ZUS).

9. Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Pomoc w postaci usług opiekuńczych realizowana jest w celu udzielenia wsparcia osobie wymagającej pomocy w środowisku lokalnym. Liczbę osób korzystających z pomocy w postaci usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych określa poniższa tabela.

Tabela nr 9. Liczba rodzin i osób korzystających z pomocy w postaci usług opiekuńczych

Rodzaj usług	2022		2023	
	Liczba rodzin	Łączna liczba świadczeń	Liczba rodzin	Łączna liczba świadczeń
Usługi opiekuńcze	27	8276	30	9714
Specjalistyczne usługi opiekuńcze	0	0	0	0
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	2	708	5	830

Źródło: Opracowanie własne

Opiekunki udzielające pomocy podopiecznym, zatrudnione są w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szemudzie. W wielu przypadkach są to osoby z najbliższego otoczenia osoby chorej, którą oni sami wybrali, ponieważ już wcześniej tę osobę znali, jest ich sąsiadką i w jej obecności czują się bezpiecznie. Pomoc w postaci usług opiekuńczych udzielana jest tylko wtedy, gdy osoba wymagająca opieki jest osobą samotną, tj. nieposiadającą rodziny. W innych przypadkach jest to możliwe tylko wtedy, gdy opieka osób wspólnie zamieszkujących jest niewystarczająca z powodu np. braku umiejętności opiekowania się osobą leżącą, wymagającą specjalistycznej opieki medycznej i pielęgnarskiej. Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane są w rodzinach, w których dzieci z niepełnosprawnościami wymagają takiej pomocy (zgodnie z zaleceniami lekarskimi). Łączny koszt w 2023 roku usług opiekuńczych (zadania własne) wyniósł 278.203,10zł, natomiast specjalistycznych usług opiekuńczych (zlecone) – koszt wyniósł 96.061,89 zł. Usługi opiekuńcze są odpłatne, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub rodziny przekracza kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej.

10. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej za osoby pobierające zasiłki stałe Ośrodek opłaca składki na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty świadczenia w okresie pobierania zasiłku. Składka zdrowotna opłacana jest w sytuacji, gdy osoba nie ma możliwości posiadania ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu np. jako członek rodziny.

11. Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Zgodnie z art. 53a ustawy o pomocy społecznej, wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd. W gminie Szemud w 2023 wynagrodzenie za sprawowanie opieki wypłacano 2 osobom sprawującym opiekę nad osobą ubezwłasnowolnioną. Łączny koszt wyniósł: 37.626,02 zł.

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE, ALIMENTACYJNE I WYCHOWAWCZE

1. Świadczenia rodzinne

System świadczeń rodzinnych działający od maja 2004r. jest kolejnym zadaniem zleconym Ośrodkowi do realizacji. Celem systemu pomocy rodzinie wprowadzonego ustawą o świadczeniach rodzinnych jest stworzenie spójnego wsparcia rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji materialnej, wychowującej dzieci uczęszczające do szkoły - w tym niepełnosprawne. Podstawowym świadczeniem jest w dalszym ciągu zasiłek rodzinny wraz z dodatkami. Oprócz tego przyznawane jest świadczenie pielęgnacyjne oraz niezależny od dochodu zasiłek pielęgnacyjny.

Kryteria dochodowe uprawniające do przyznania świadczeń rodzinnych:

- na jedną osobę w rodzinie – maksymalnie 674 zł;
- na jedną osobę w rodzinie jeśli w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne – maksymalnie 764 zł

Rozszerzono pomoc dla rodzin dzięki wprowadzeniu nowego rozwiązania dla rodzin przekraczających powyższe kryteria poprzez rozliczanie zasiłków rodzinnych metodą „złotówka za złotówkę”.

Od 1 stycznia 2016 roku rodzic, który nie ma uprawnienia do zasiłku macierzyńskiego z ZUS i KRUS może ubiegać się o przyznanie świadczenia rodzicielskiego. Świadczenie to przysługuje:

- 1) matce albo ojcu,
- 2) opiekunowi faktycznemu dziecka w przypadku objęcia opieką dziecka w wieku do ukończenia 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego – do ukończenia 10 roku życia;
- 3) rodzinie zastępczej, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej;
- 4) osobie, która przysposobiła dziecko.

Świadczenie rodzicielskie wynosi 1000zł miesięcznie i przysługuje 52 tygodnie od dnia porodu. Jego przyznanie nie jest uzależnione od kryterium dochodowego.

Tabela nr 10. Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2023

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			

1.	Zasiłek rodzinny	14494	1.6232.733,85
2	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	71	43808,99
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	402	149255,29
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	347	66046,18
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1160	117803,91
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	1767	79939,91
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	4208	382100,93
8.	pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	0	0,00
9.	pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	1834	118297,43
Świadczenia opiekuńcze			
10.	Zasiłek pielęgnacyjny	11136	2403594,24
11.	Świadczenie pielęgnacyjne	2102	5143938,69
12.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	162	98952,20
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka			
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (z dotacji)	120	120000,00
14.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (ze środków własnych)	39	19500,00
Świadczenie rodzicielskie			
15.	Świadczenie rodzicielskie	610	552089,39
Zasiłek dla opiekuna			
16.	Zasiłek dla opiekuna	56	34120,00
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
17.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za	1642	926235,00

	osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne		
18.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	170	26163,00
19.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	30	5119,00

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa tabela określa strukturę wydatków na świadczenia rodzinne realizowane w GOPS. W 2023 roku w sprawie świadczeń rodzinnych wydano 2057 decyzji.

2. Świadczenia wychowawcze

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie częściowo realizował niektóre wnioski o to świadczenie z tzw. koordynacji. W 2023 roku na ten cel wydatkowano kwotę 47.075,86 zł.

Tabela nr 11. Liczba złożonych wniosków i przyznanych świadczeń wychowawczych (500+)

	2023
Liczba złożonych wniosków o przyznanie świadczenia z tego w formie elektronicznej	0
Liczba przyznanych świadczeń	7
Liczba wydanych decyzji /informacji	27/7
Kwota wypłaconych świadczeń w złotych	47 075,86

Źródło: opracowanie własne

3. Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

Od 1 stycznia 2017 roku z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości 4000,00 zł przyznanego na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. W gminie Szemud w 2023 roku wypłacono 3 takie świadczenia na łączną kwotę 12 000,00 zł.

4. Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia, skierowany do rodzin, których dzieci pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. W takich okolicznościach państwo zastępczo wypłaca osobom uprawnionym świadczenia pieniężne w wysokości zgodnej z wyrokiem sądowym, nie więcej jednak niż 500zł na dziecko.

Kwota kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczenia od 1 października 2023 wynosi 1209,00 zł na osobę w rodzinie.

W 2023 roku liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego, natomiast kwota wydatków na te świadczenia wyniosła również mniej, jest to kwota 233.550,00 zł.

Tabela nr 12. Struktura wydatków na fundusz alimentacyjny

	2021	2022	2023
Liczba świadczeń z funduszu alimentacyjnego	618	599	578
Kwota wypłaconych świadczeń w złotych	237.955,00	239.810,00	233.550,00

Źródło: Opracowanie własne

Spadek liczby świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zdaniem pracowników GOPS spowodowany jest zwiększeniem dochodów rodzin, w tym najniższej krajowej oraz poprawą skuteczności działań wobec dłużników alimentacyjnych.

5. Działania wobec dłużników alimentacyjnych

Postępowanie w sprawie funduszu alimentacyjnego nie sprowadza się do przyjęcia wniosku i wydania decyzji wierzycielowi, ale polega również na przeprowadzeniu postępowania wobec dłużników alimentacyjnych. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Na skutek podjętych działań dłużnicy alimentacyjni w 2023r. dokonali zwrotu z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 144.879,49 zł.

Tabela nr 13. Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych

Rodzaj działania	Liczba działań
Otrzymane od organu właściwego wierzyciela wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego	23
Przeprowadzone przez organ właściwy dłużnika wywiady alimentacyjne oraz odebrane oświadczenia majątkowe	10
Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, w tym pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	32
Poinformowanie powiatowego urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika alimentacyjnego	2
Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna lub poszukująca pracy	2
Wszczęcie postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązania alimentacyjnego	4
Wydanie decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnego	3
Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § Kodeksu Karnego	2
Skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	2
Przekazanie informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy, w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy	24

Źródło: Opracowanie własne

VI. POZOSTAŁE ZADANIA

1. Czyste powietrze

W dniu 21 października 2020 roku został ogłoszony nabór wniosków do drugiej części Programu „Czyste powietrze”, która daje możliwość ubiegania się uboższej części naszego społeczeństwa o większe środki finansowe czyli podwyższony poziom finansowania. Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie podwyższonego poziomu finansowania musi posiadać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Dochodem jest dochód w rozumieniu art. 3 pkt.1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. To zadanie od października 2020 jest realizowane przez GOPS. W roku 2023 wystawiono 114 takich zaświadczeń.

2. Karta Dużej Rodziny

Rządowy program Karty Dużej Rodziny prowadzony jest od czerwca 2014r. Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej, transportowej, edukacyjnej czy rekreacyjnej. Od 1 stycznia 2019 roku uprawnienie do Karty Dużej Rodziny uzyskali wszyscy rodzice, którzy kiedykolwiek posiadali na utrzymaniu co najmniej troje dzieci - bez względu na ich wiek w chwili składania wniosku. W 2023 roku łącznie wydano 561 Kart Dużej Rodziny.

3. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Bankiem Żywności w Trójmieście (dysponent żywności) w 2023 roku realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Podprogram 2021 Plus, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach którego pomocą objęto 709 osób. Pracownicy GOPS rozdysponowali 6486 kg żywności. Jedna osoba w ciągu roku otrzymała 9,2 kg żywności. Rodziny otrzymały nieodpłatnie artykuły spożywcze – wsparcie w formie paczek żywnościowych, w których skład wchodziły: powidła śliwkowe, makaron jajeczny, mleko UHT, szynka wieprzowa, cukier biały i olej rzepakowy. Nie było działań towarzyszących i warsztatów.

4. Świadczenie usług teleopieki dla osób starszych i niepełnosprawnych

Usługa TELEOPIEKI skierowana jest do osób starszych, samotnych, schorowanych, o małym stopniu samodzielności. Umożliwia całodobowe wzywanie pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa. Oferta skierowana jest przede wszystkim do osób, które pozostają na długie godziny i dni same w domu i obawiają się, że w tym czasie mogą być pozbawione pomocy w nagłej potrzebie. W gminie Szemud w 2023 roku tą formą opieki objętych było 5 osób, a łączny koszt zadania wyniósł 2360,00zł.

5. Ustalanie prawa do bezpłatnej opieki zdrowotnej

Ośrodek pomocy społecznej realizuje zadanie gminy polegające na ustalaniu uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych. Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych określa art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i wydawane jest na okres 90 dni. W 2023 roku wydano 15 decyzji w tej sprawie.

6. Pomoc materialna o charakterze socjalnym (stypendia i zasiłki szkolne)

Na mocy Uchwały Rady Gminy Szemud z dnia 18 grudnia 2019 roku zadania z zakresu ustawy o systemie oświaty tj. w sprawie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych od 2020 były realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie. W związku z powyższym:

- w okresie od I-VI/2023 stypendium szkolne przyznano 106 uczniom, na łączną kwotę 52 807,00 zł;
- w okresie od IX-XII/2023 stypendium szkolne przyznano 118 uczniom, na łączną kwotę 58 660,00 zł;
- w okresie od I-XII/2023 zasiłek szkolny przyznano 1 uczniowi, na łączną kwotę 620,00 zł;

Tabela nr 14. Stypendia i zasiłki szkolne

Lp.	Rodzaj świadczenia	Okres świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
1.	Stypendium szkolne o charakterze socjalnym	I-VI/2023	106	52 807,00 zł
2.	Stypendium szkolne o charakterze socjalnym	IX-XII/2023	118	58 660,00 zł
3.	Zasiłek szkolny	I-XII/2023	1	620,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

7. Dodatki mieszkaniowe

O dodatek mieszkaniowy mogą się ubiegać osoby, które mieszkają w mieszkaniu wynajętym, komunalnym, spółdzielczym, własnościowym lub w domu prywatnym. Decyzja o jego przyznaniu zależy od dochodu rodziny, metrażu mieszkania i wysokości opłat za zajmowany lokal. Dodatek mieszkaniowy przysługuje, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku nie przekracza w gospodarstwie jednoosobowym 40% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku (ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego), a w gospodarstwie wieloosobowym 30% przeciętnego wynagrodzenia. W 2023r. kryterium dochodowe wynosiło 2538,46 zł w gospodarstwie jednoosobowym oraz 1903,85 zł w gospodarstwie wieloosobowym. W 2023r. dodatek mieszkaniowy został wypłacony 9 rodzinom w łącznej wysokości 22.550,62zł.

8. Program „Opieka wytchnieniowa”

Realizację programu „Opieka wytchnieniowa” w latach 2021 - 2023 finansowano z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. W ramach tego zadania z pomocy usługi opieki wytchnieniowej w 2023 roku skorzystało 9 osób z niepełnosprawnościami (w tym 5 -ro dzieci). Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami poprzez możliwość uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej.

Tabela nr 15. Opieka wytchnieniowa

Okres realizacji	2021	2022	2023
łącznie liczba zrealizowanych godzin	1200	1200	2160
Liczba osób objętych pomocą	5	5	9
Otrzymane środki	48 960,00 zł	48 960,00 zł	83 232,00 zł
Wkład własny	0,00	0,00	0,00
Wydatkowane środki	48 960,00 zł	48 960 zł	83 231,98 zł

Źródło: Opracowanie własne

9. Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”

Realizacja programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” -edycja 2023 finansowana była w całości z Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. Na realizację zadania otrzymano 110 619,00 zł, a

wydatkowano 103 762,64 zł. W ramach Programu objęto wsparciem 6 osób z niepełnosprawnościami i zrealizowano 2280 godzin usług asystenckich. Głównym celem Programu jest wsparcie osób z niepełnosprawnościami w wykonywaniu codziennych czynności, funkcjonowaniu w życiu społecznym i zwiększenie ich szans na bardziej niezależne i samodzielne życie.

10. Placówka Wsparcia Dziennego

Placówka Wsparcia Dziennego - Klub Młodzieżowy „Żarówka” funkcjonuje od 2022 roku w Szemudzie przy ul. Sportowej 2. Prowadzona jest w formie opiekuńczej, gdzie wychowawcy zapewniają opiekę, wychowanie, pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, zabawę i zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań dla trzydziścioro dzieci i młodzieży, w przedziałach wiekowych 10-12 lat oraz 12-18 lat. Zajęcia w Placówce dostosowane są do potrzeb dzieci i młodzieży i odbywają się 4 razy w tygodniu (poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek) w godzinach popołudniowych nie kolidujących z obowiązkiem szkolnym. Organizację pracy określa Regulamin, a środki na jej utrzymanie zapewnione są z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

11. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami

- Organizacja kolonii dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Szemud, łącznie ze zorganizowanego wypoczynku skorzystało 30 dzieci;
- Współpraca z Fundacją Leszka Kucharskiego – bezpłatny udział dzieci w wakacyjnych obozach sportowych;
- Współpraca ze Stowarzyszeniem Wspierania Inicjatyw Oświatowo – Wychowawczych im. Teresy Kras oraz z Kuratorium Oświaty w Gdańsku w celu organizacji wypoczynku letniego dla dzieci;
- Współpraca z sektorem pozarządowym i innymi podmiotami odbywa się na zasadzie partnerstwa, wzajemnym wsparciu w działaniach;
- Współpraca z KRUS w celu organizacji wyjazdu wakacyjnego dla dzieci rolników z Gminy Szemud;
- Współpraca z PCPR w zakresie wspierania rodziny oraz przeciwdziałania przemocy domowej (udział w grupach diagnostyczno-pomocowych, przygotowywanie danych na potrzeby programów realizowanych przez powiat wejherowski);
- Współpraca z Policją w zakresie monitorowania miejsc pobytu osób bezdomnych z tereny gminy Szemud, a także przeciwdziałania przemocy domowej;
- Współpraca z Ochotniczą Strażą Pożarną w Szemudzie w sytuacjach zdarzenia losowego (np. pożary);
- Przygotowanie 120 paczek świątecznych dla osób samotnych i niepełnosprawnych, które zostały rozwiezione przez pracowników socjalnych;
- Współpraca ze schroniskami dla osób bezdomnych m.in. ze schroniskiem w Koleczkowie prowadzonym przez Stowarzyszenie Edukatorów i Terapeutów „Zaczarowani” w Koleczkowie;
- Współpraca ze szkołami – m.in. poprzez udział psychologów i pedagogów w posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych w ramach procedury NK;
- Współpraca z placówką wsparcia dziennego „Żarówka” w Szemudzie;
- Przygotowanie przez pracowników socjalnych paczek/upominków dla seniorów Gminy Szemud – przy współpracy z Gminnym Centrum Kultury, Sportu i Rekreacji w Szemudzie;
- Współpraca z Sądami – kuratorzy, sędziowie;
- Współpraca ze Związkiem Banków Żywności w Trójmieście – odbieranie, wydawanie i rozwożenie żywności osobom zakwalifikowanym do udziału w Podprogramie;
- Współpraca z sołtysami i radnymi;
- Współpraca z Ośrodkami Zdrowia i Szpitalami – głównie z pielęgniarkami środowiskowymi;
- Współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Wejherowie;
- Współpraca z Ośrodkiem Rehabilitacyjnym w Kielnie oraz OREW-em w Strzeczcu;
- Współpraca z Teleopieką – jest to swego rodzaju monitoring osób pozostających samotnie w domu, które z różnych względów potrzebują całonocnego nadzoru;

- Współpraca z Centrum Zdrowia Psychicznego SPS ZOZ w Lęborku Oddział w Wejherowie;
- Współpraca ze Stowarzyszeniem Wiosna w ramach projektu „Szlachetna Paczka” – wytypowanie rodzin;
- Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Wejherowie, w celu udzielenia pomocy podopiecznym GOPS w znalezieniu i podjęciu zatrudnienia;
- Przygotowanie przez pracowników socjalnych 91 paczek/upominków dla osób starszych i samotnych, które wzięły udział w spotkaniu wigilijnym;
- Współpraca z firmą cateringową, która przygotowała poczęstunek w SP w Szemudzie na spotkanie wigilijne dla podopiecznych GOPS;
- Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Szemud;
- Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej powiatu wejherowskiego.

12. Pomoc dla obywateli Ukrainy

W związku z wybuchem wojny na Ukrainie dnia 12 marca 2022r. uchwalona została ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Utworzony został Fundusz Pomocy, z którego przeznaczono środki rządowe na pomoc obywatelom Ukrainy, którzy wjechali legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie od dnia 24 lutego 2022 r. i deklarowali zamiar pozostania na terytorium Polski. Obywatelom Ukrainy, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Tabela nr 16. Świadczenia dla obywateli Ukrainy w 2023 roku

Lp.	Nazwa świadczenia	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Kwota wypłaconej pomocy w zł
1	Jednorazowe świadczenie 300zł na osobę	16	25	7200,00
2	Zasiłek okresowy	3	11	7900,00
3	Zasiłek stały	1	1	1265,24
4	Zasiłek celowy na dożywianie dzieci w przedszkolu	1	6	100,00
5	Zasiłek celowy na dożywianie dzieci w szkole	2	9	900,00

Źródło: Opracowanie własne

GOPS realizował też wypłatę świadczenia pieniężnego za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy zgodnie z Ustawią z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa(Dz. U. z 2022 r., poz. 583 z późn. zm.). Świadczenie to przysługiwało każdemu podmiotowi, w szczególności osobie fizycznej prowadzącej gospodarstwo domowe, który zapewni na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP po rozpoczęciu wojny tj. po 24.02.2022r. Wysokość świadczenia wynosiła 40 zł za osobę za każdy dzień i było wypłacane z dołu. Okres przysługiwania świadczenia określała w.w ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy, która była kilkakrotnie nowelizowana. Wnioskodawca pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczał, że za okres, którego dotyczył wniosek, nie otrzymał dodatkowego wynagrodzenia (wynajem), zapewnił na własny koszt zakwaterowanie i wyżywienie osobie wskazanej we wniosku, oraz za wskazany okres nie otrzymał już świadczenia.

Tabela nr 17. Świadczenia na zakwaterowaniu i wyżywienie

Świadczenia na zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	2023r.
Liczba złożonych wniosków	110
Liczba obywateli Ukrainy objętych wnioskami	62
Łączna kwota wypłacona wnioskodawcom	276 440,00

Źródło: Opracowanie własne

13. Dodatki do źródeł ciepła

Dodatkowym zadaniem zleconym w 2023r. była realizacja zadań związanych z przyjmowaniem wniosków oraz wypłatą dodatków osłonowych, węglowych, elektrycznych oraz dla gospodarstw domowych. Łącznie rozpatrzono pozytywnie 330 wniosków na kwotę 573 026,99 zł.

Tabela nr 18. Struktura wydatków na poszczególne świadczenia

L.p	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Dodatek osłonowy			
1.	Dodatek osłonowy	14	9526,99
Dodatek węglowy			
2	Dodatek węglowy	93	279 000,00
Dodatek dla gospodarstw domowych			
3	Pellet	9	27 000,00
4	Drewno kawałkowe	39	39 000,00
5	Gaz	4	2 000,00
6	Olej	2	4 000,00
Dodatek elektryczny			
7	Podstawowa kwota	82	82 000,00
8	Podwyższona kwota	87	130 500,00

Źródło: Opracowanie własne

VII. ZATRUDNIENIE I SPRAWY KADROWE

Według stanu na 31 grudzień 2023 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szemudzie zatrudnionych było 41 pracowników (umowa o pracę lub umowa - zlecenie), w tym 6 pracowników socjalnych wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej na 2000 mieszkańców lub 50 rodzin powinien być zatrudniony 1 pracownik socjalny. Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie kierunkowe. Pracownicy brali udział w szkoleniach (w tym on-line), które pogłębiały umiejętności zawodowe oraz pozwoliły na rozwój osobisty. Poniższa tabela przedstawia stan zatrudnienia na dzień 31.12.2023 r.

Tabela nr 19. Struktura zatrudnienia w GOPS

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych osób	Liczba osób w przeliczeniu na etaty
1.	Kierownik GOPS	1	1
2.	Kancelaria	1	1
3.	Dział Pomocy Środowiskowej i świadczeń: -pracownicy socjalni - opiekunki środowiskowe: - stosunek pracy -umowa zlecenie	6 6 4	5,75 3,87 4
4.	Opieka wytchnieniowa: umowa zlecenie	7	7
5.	Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnej	5	5
6.	Dział Świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych i wychowawczego	5	5
7.	Asystent rodziny	2	1,5
8.	Dział finansowo-księgowy	2	2
9.	Placówka Wsparcia Dziennego: -umowa zlecenie	2	2

Źródło: Opracowanie własne

Zmiany w zatrudnieniu w stosunku do roku 2022 dotyczą przede wszystkim liczby zatrudnionych opiekunek środowiskowych oraz asystenta rodziny, a także zatrudnionych osób do realizacji usługi opieki wytchnieniowej i asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej. W pozostałych działach GOPS liczba pracowników nie zmieniła się, pomimo zwiększenia zadań zleconych jako i własnych.

VIII. REALIZACJA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SZEMUD ZA ROK 2023

Tabela Nr 20. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w 2023r.

Cel szczegółowy	Zadanie	Raport z realizacji zadań
1. Diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie w Gminie Szemud	1.Zbieranie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawozdanie roczne z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2023 rok; • Karta monitoringu zjawiska przemocy w rodzinie za 2023 rok;
2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1.Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny (ZI) zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • W 2023 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. • Zespół Interdyscyplinarny w ramach powołanych grup roboczych oraz grup diagnostyczno – pomocowych realizował procedurę 40 Niebieskich Kart. • W związku z wszczęciem nowych procedur powołano 27 nowych grup diagnostyczno - pomocowych oraz kontynuowano działalność 13 grup z poprzednich lat. • W ciągu roku odbyło się 96 spotkania grup diagnostyczno - pomocowych. Na spotkaniach dokonywano diagnozy sytuacji rodzinnej, opracowywano plan pomocy rodzinie oraz monitorowano sytuację rodzin zgodnie z wcześniej ustalonym planem pomocy. • Sporządzono 24 formularze „Niebieska Karta – C” zawierające plan pomocy rodzinie. • W sprawie 14 rodzin zawiadomiono Sąd Rodzinny o trudnej sytuacji wychowawczej oraz rodzinnej, związanej z występowaniem przemocy domowej. • 5 „Niebieskich Kart” przekazano do innych gmin ze względu na zmianę miejsca zamieszkania członka rodzin. • Zakończono procedurę Niebieskich Kart, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – 19 w przypadku ustania przemocy i zrealizowania planu pomocy, – 7 w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań. • Funkcjonariusze Policji przeprowadzali interwencje w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie, podczas których założyli 13 Niebieskich Kart, pozostałe założyli pracownicy socjalni (8), pracownicy oświaty (6).
3. Zapewnienie ochrony i możliwości udzielenia wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą	1.Zapewnienie schronienia i pomocy materialnej ofiarom przemocy w rodzinie 2.Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego ofiarom przemocy 3.Łagodzenie następstw zjawiska przemocy	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzono rozmowy telefoniczne z pracownikami ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie w Rusocinie i Gdyni o dostępności i ofercie pomocowej dla mieszkańców gminy Szemud; • Pracownicy socjalni udzielili pomocy finansowej 8 rodzinom uwikłanym w przemoc domową; • 10 rodzin skorzystało z pomocy w postaci pracy socjalnej; • Z pomocy psychologa skorzystało 14 osób; • Pomocą pedagogiczną zostało objętych 12 osób; • Pomocą asystenta rodziny objęto 3 rodziny (w tym 7 dzieci); • 1 osobę podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie skierowano do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy; • Funkcjonariusze Policji podczas interwencji domowych, których wynikiem było założenie NK wobec 5 osób zastosowali nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania i zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy;

	domowej	<ul style="list-style-type: none"> • Informowano osoby doznające przemocy o możliwości uczestnictwa w grupach wsparcia organizowanych przez PCPR oraz Ośrodek Profilaktyki Uzależnień w Wejherowie i Gdyni; • 2 osoby dotknięte przemocą ukończyły kurs pod nazwą „Szkoła dla rodziców” podnoszący kwalifikacje wychowawcze organizowany przez Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną w Wejherowie.
4. Podnoszenie świadomości społecznej i wrażliwości na zjawiska związane z przemocą w rodzinie	1. Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • Na stronie internetowej www.gopsszemud.pl funkcjonuje zakładka dotycząca przemocy (umieszczono tam podstawowe informacje o zjawisku przemocy, dane kontaktowe do okolicznych placówek pomagającym osobom doznającym przemocy oraz osobom podejrzanym o stosowanie przemocy); • Członkowie ZI otrzymali wykaz telefonów i adresów placówek udzielających pomocy na terenie gminy, powiatu oraz województwa; • Wydawano ulotki informacyjne dla mieszkańców dot. przeciwdziałania przemocy o nazwie „Masz prawo”
5. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przemocą w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu	1. Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	<ul style="list-style-type: none"> • Udział 8 członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych dotyczących procedury „Niebieskie Karty”.
6. Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie	1. Przeprowadzanie działań motywujących do zmiany zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • Motywowanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy podczas pracy grup diagnostyczno – pomocowych - w 2023 roku wypełniono 23 Niebieskie Karty D; • Przekazano 6 zawiadomienia do organów ścigania (Policja, Prokuratura) o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z użyciem przemocy domowej; • 1 osobę podejrzaną o stosowanie przemocy w rodzinie skierowano do udziału w zajęciach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy; • 3 osoby podejrzewane o stosowanie przemocy w rodzinie podjęły terapię uzależnienia; • 5 osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie zostało objętych pomocą Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; • 1 osoba podejrzewana o stosowanie przemocy w rodzinie ukończyła kurs pod nazwą „Szkoła dla rodziców” podnoszący kwalifikacje wychowawcze organizowany przez Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną w Wejherowie.

Źródło: Opracowanie własne

W gminie Szemud pomoc rodzinom uwięzianym w przemoc jest realizowana przez Zespół Interdyscyplinarny i powołane przez niego grupy robocze, a od września grupy diagnostyczno-pomocowe, które podejmują działania w indywidualnych sprawach. Na lata 2023-2027 został opracowany Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Szemud, którego założeniem jest prowadzenie działalności profilaktycznej oraz pomoc konkretnym osobom i rodzinom.

IX. REALIZACJA STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY SZEMUD ZA 2023 ROK

Tabela nr 21. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w 2023 roku

Cel strategiczny Nr I: Silna i zdrowa rodzina	Zadania	Wskaźniki
<p>Cel operacyjny 1</p> <p>Skuteczne wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskiej</p>	<p>1.1 Promowanie różnych form integracji oraz programów wspierających rodziny objętych pomocą społeczną w prawidłowym wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych</p> <p>1.2. Utworzenie i prowadzenie Centrum Wsparcia Rodziny w Szemudzie (porady psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne, w tym terapia uzależnień, mediacje, terapia rodzin, pomoc prawna)</p> <p>1.3. Rozwój asystentury rodzinnej poprzez szkolenia i doskonalenie zawodowe zatrudnionych asystentów rodziny</p> <p>1.4. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości świadczonej pracy socjalnej</p> <p>1.5. Nawiązywanie partnerstw i współpracy w zakresie wsparcia rodzin będących w trudnej sytuacji</p> <p>1.6. Ustanawianie rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej</p>	<p>Zaproszenia dla mieszkańców na warsztaty, konsultacje i różnorodne zajęcia, w tym w bibliotekach na terenie Gminy Szemud.</p> <p>Centrum Wsparcia Rodziny - Centrum Samorządowe w Szemudzie. Łącznie z pomocy psychologa skorzystało 57 osób, z czego 14 osób z problemem przemocy, a 6 w sprawie uzależnienia od alkoholu.</p> <p>W 2023 roku zatrudniono drugiego asystenta rodziny na 0,5 etatu.</p> <p>W GOPS zatrudnionych jest 6 pracowników socjalnych, którzy skorzystali łącznie z 10 szkoleń.</p> <p>W 2023 r. nie nawiązano nowych partnerstw w zakresie wsparcia rodziny.</p> <p>Nie ustanowiono rodzin wspierających, które zorganizowałyby pomoc innej rodzinie przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze z powodu braku chętnych.</p>
<p>Cel operacyjny 2</p> <p>Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i zmniejszenie skali ubóstwa rodzin</p>	<p>2.1. Realizacja programów dożywiania oraz wsparcia materialnego dla rodzin najuboższych</p> <p>2.2. Udzielanie informacji rodzinom o możliwych formach wsparcia w zakresie świadczeń pieniężnych oraz usług</p>	<p>W 2023 rok pomocą w formie dożywiania objęto 347 uczniów, a 105 rodzin skorzystało z zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności. Przyznano stypendium szkolne 118 uczniom, natomiast zasiłek szkolny 1 uczniowi.</p> <p>GOPS Szemud prowadzi i aktualizuje stronę internetową www.gops.szemud.pl, a także profil Facebook. Przygotowano i opublikowano w Lesôk artykuły informacyjne oraz nagrania w TV Szemud oraz szemud24.</p>
<p>Cel operacyjny 3</p> <p>Wsparcie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju</p>	<p>3.1. Wspieranie działań w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży</p> <p>3.2. Promowanie osiągnięć dzieci i młodzieży</p>	<p>To zadanie realizowane jest przede wszystkim przez Kluby sportowe otrzymujące dotacje na różnorodne zajęcia sportowe. Należy też tutaj zaliczyć zajęcia odbywające się w GCKSIR oraz w Bibliotekach.</p>

	<p>3.3. Utworzenie i prowadzenie placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży w Centrum Wsparcia Rodziny</p> <p>3.4. Zwiększenie oferty zajęć rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży (kółka tematyczne, integracja, socjalizacja)</p> <p>3.5. Rozwijanie i wspieranie programów aktywizujących idee wolontariatu</p>	<p>W 2023 roku przyznano łącznie 24 stypendia naukowe oraz 8 za szczególne osiągnięcia, a także 4 jednorazowe- specjalne.</p> <p>W 2023 roku funkcjonowała 1 Placówka Wsparcia Dziennego w formie opiekuńczej, zatrudniono 2 wychowawców. W ubiegłym roku w zajęciach brało udział średnio 30 dzieci.</p> <p>W szkołach na terenie gminy w 2023 roku realizowano ponad 20 różnorodnych zajęć rozwijających zainteresowania, w których łącznie brało udział ok. 1200 uczniów.</p> <p>Zorganizowano we współpracy z GOPS inicjatywę dla wolontariuszy z SP Szemud (malowanie buziek podczas Sobótek w Kamieniu, Dożynek Wojewódzkich i innych imprez okolicznościowych). W szkołach na terenie gminy funkcjonowało 6 grup wolontariuszy.</p>
Cel strategiczny Nr II Poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów	Zadania	Wskaźniki
Cel operacyjny 1 Stworzenie sprawnego systemu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami	<p>1.1. Rozwijanie usług z zakresu edukacji, profilaktyki, ochrony zdrowia i rehabilitacji poprzez utworzenie i prowadzenie Centrum Rehabilitacji w Kielnie</p> <p>1.2. Rozwijanie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania oraz realizacja świadczeń socjalnych dla osób z niepełnosprawnościami</p> <p>1.3. Rozwijanie wysokiej jakości usług dla osób z niepełnosprawnościami</p>	<p>W 2023 roku w Centrum Rehabilitacji w Kielnie realizowano zajęcia Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno- Wychowawczego dla niepełnosprawnej młodzieży z terenu Gminy Szemud (ok 20 osób).</p> <p>W 2023r r. pomocą w postaci usług opiekuńczych objęto 30 osób. Pomocą w postaci specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi objęto 5 osób.</p> <p>W 2023 r. realizowano pomoc w postaci usługi asystenta osobistego osób niepełnosprawnych -6 osób, 2280 godzin. Z tytułu niepełnosprawności z pomocy społecznej skorzystały 202 rodziny.</p>
Cel operacyjny 2 Rozwój wsparcia dla opiekunów osób z niepełnosprawnościami	<p>2.1. Udzielanie informacji o dostępnych świadczeniach finansowych i niefinansowych dla opiekunów osób zależnych</p> <p>2.2. Rozwój usługi opieki wytchnieniowej</p> <p>2.3. Wsparcie dla opiekunów (pomoc psychologiczna, grupy samopomocowe)</p>	<p>W GOPS w 2023 roku realizowano wypłatę świadczeń opiekunom osób zależnych zgodnie z ustawami i tak: 5 osób otrzymuje zasiłek dla opiekuna, 14 osób- specjalny zasiłek opiekuńczy oraz 175 osób świadczenie pielęgnacyjne.</p> <p>W 2023 roku realizowano usługi opieki wytchnieniowej w 9 rodzinach, łącznie 2160 godzin usług. Wykłady i warsztaty z psychologiem dla seniorów w bibliotekach.</p>
Cel operacyjny 3	3.1. Dostosowywanie stron internetowych instytucji publicznych	Strony Gminy Szemud oraz GOPS są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Aktywizacja i włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami	do potrzeb osób z niepełnosprawnościami 3.2. Monitoring miejsc publicznych pod względem ich dostępności dla osób z niepełnosprawnościami 3.3. Rozwój instytucji i podmiotów reintegracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami	Wszystkie budynki Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych były monitorowane pod względem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. W Gminie Szemud w 2023r. brak instytucji reintegracji zawodowej i społecznej.
Cel strategiczny nr III Poprawa sytuacji społecznej osób starszych	Zadania	Wskaźniki
Cel operacyjny 1 Aktywizacja społeczna osób starszych	1.1. Stworzenie warunków umożliwiających osobom starszym pełne uczestnictwo w życiu społecznym gminy (powołanie Rady Seniorów, przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na wiek) 1.2. Wspieranie aktywności edukacyjnej, kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej seniorów (spotkania integracyjne, kluby seniora) 1.3. Współpraca z organizacjami pozarządowymi udzielającym wsparcia osobom starszym (w zakresie aktywizacji i rehabilitacji)	Kontynuowano Kampanię „Szacunek należy się każdemu, niezależnie od wieku” poprzez dystrybucję ulotek informacyjnych. W 2023 roku funkcjonowały Kafejki Seniorów w Łebnie, Szemudzie, Kielnie i Bojanie (dla około 80 osób). Spotkania miały charakter kulturalno-informacyjny (śpiew i poezja). Współpraca ze Stowarzyszeniem Lesok w organizacji spotkań dla seniorów.
Cel operacyjny 2 Rozwój opieki środowiskowej dla seniorów w miejscu zamieszkania	2.1. Stwarzanie warunków wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i środowiskowego dla osób starszych (w tym utworzenie dziennego domu pobytu) 2.2. Wysokiej jakości usługi opiekuńcze dla seniorów 2.3. Rozwój sieci wsparcia dla członków rodzin opiekujących się osobami starszymi (wsparcie psychologiczne, prawne, grupy wsparcia) 2.4. Rozwój i promocja idei wolontariatu socjalnego i włączenie wolontariuszy do pomocy osobom starszym	Osoby starsze/seniorzy mieli możliwość korzystania z pomocy psychologa w Punkcie Konsultacyjnym w GOPS Szemud. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szemudzie realizowano usługi opiekuńcze dla 23 osób w wieku 65+. Przekazanie informacji seniorom podczas spotkań w Kafejkach Seniora o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, terapeutycznej i prawnej w GOPS lub PCPR poprzez przekazywanie ulotek seniorom. Pomoc dzieci i młodzieży/wolontariuszy w przygotowanie paczek świątecznych dla podopiecznych GOPS.
Cel operacyjny 3 Przeciwdziałanie zagrożeniom dla bezpieczeństwa osób starszych	3.1. Zwiększanie świadomości mieszkańców gminy na temat praw i przeciwdziałanie przemocy wobec osób starszych 3.2. Działania interwencyjne w sytuacji zagrożenia przemocą wobec osób starszych	Kontynuacja kampanii „Szacunek należy się każdemu, niezależnie od wieku”-dystrybucja ulotek. Nie przeprowadzono interwencji związanych z przemocą wobec osób starszych.

	3.3. Inicjowanie i organizowanie kampanii na temat przestępstw wobec osób starszych oraz minimalizacja ryzyka ich wystąpienia	Współpraca pracowników socjalnych z dzielnicowymi w zakresie informowania seniorów o możliwych wyłudzeniach i przestępstwach (podczas wykonywania obowiązków służbowych). W 2023 r. nie wykryto przestępstw wobec osób starszych.
Cel strategiczny Nr IV Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	Zadania	Wskaźniki
Cel operacyjny 1 Prowadzenie działań aktywizujących osoby zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym	1.1. Zmniejszanie skali ubóstwa osób i rodzin 1.2. Aktywizacja osób bezrobotnych poprzez wzmocnienie partnerstwa instytucji rynku pracy i pomocy społecznej (staże, kursy i szkolenia) 1.3. Prowadzenie działań profilaktycznych w celu zapobiegania degradacji społecznej i ekonomicznej osób zagrożonych bezdomnością	W GOPS objęto pomocą finansową osoby i rodziny zagrożone ubóstwem. Z pomocy w postaci zasiłku stałego skorzystało 99 osób, zasiłku okresowego- 53 rodziny, zasiłku celowego i specjalnego celowego – 189 rodzin. W 2023 roku nie zatrudniono stażystów. Wśród podopiecznych GOPS 26 osób skorzystało z pomocy z powodu bezrobocia. W 2023 roku w schroniskach przebywało łącznie 14 osób bezdomnych, z którymi spisano kontrakty socjalne.
Cel operacyjny 2 Promocja zdrowego stylu życia i przeciwdziałanie uzależnieniom	2.1. Prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących różnych zagrożeń społecznych i uzależnień 2.2. Realizacja programów zwiększających dostępność do wypoczynku dzieci i młodzieży 2.3. Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom (pomoc terapeutyczna, psychologiczna, prawna i grupowa)	Zorganizowano warsztaty profilaktyczne dla dzieci i młodzieży: -Warsztaty ogólnorozwojowe dla młodzieży klas 8 w SP Bojano; - 8 wykładów profilaktycznych „Cyberprzemoc- Uzależnienia od nowych technologii” dla ok. 1300 uczniów; - wykład dla rodziców z SP Bojano :Jak rozpoznać, że dzieci zażywają substancje psychoaktywne” Z kolonii, obozów, wycieczek skorzystało 50 dzieci. GKRPIA podjęła czynności w stosunku do 31 osób, zmierzające do zobowiązania do leczenia uzależnienia. Z pomocy psychologicznej skorzystały 2 osoby uzależnione, 4 osoby współuzależnione oraz 14 osób doznających przemocy domowej.
Cel operacyjny 3 Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz agresji	3.1. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie i agresją w szkole i grupie rówieśniczej 3.2. Podejmowanie działań interdyscyplinarnych ograniczających zjawisko przemocy w rodzinie	Informacje o ofercie pomocowej dla ofiar przemocy znajdują się na stronie internetowej www.gops.szemud.pl oraz na ulotkach. W 2023 roku odbyły się 4 spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego, realizowano działania w 40 rodzinach, w których występował problem przemocy. Funkcjonowało łącznie 40 grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych.

	3.3. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie (pomoc, poradnictwo, udzielenie schronienia)	Wszystkim osobom w rodzinach, gdzie występował problem przemocy udzielano poradnictwa i pracy socjalnej.
Cel strategiczny Nr V Wzmocnienie i rozwój aktywności lokalnej oraz przedsiębiorczości	Zadania	Wskaźniki
Cel operacyjny 1 Integracja społeczności lokalnej przez kulturę, sport i rekreację	1.1. Inicjowanie i organizowanie imprez i wydarzeń dla mieszkańców gminy 1.2. Wspieranie różnych form twórczości artystycznej i promowanie dziedzictwa kulturowego Kaszub	W gminie Szemud odbyło się co najmniej 50 wydarzeń, imprez, konkursów, itp. skierowanych do mieszkańców (największe z nich to Dożynki Wojewódzkie oraz Gminny Dzień Seniora). Wydarzenia artystyczne: w 2023 odbyły się też liczne wydarzenia artystyczne w tym warsztaty i plenery.
Cel operacyjny 2 Tworzenie warunków do rozwoju ekonomii społecznej oraz wzmacnianie roli NGO w realizacji usług społecznych	2.1. Promowanie działalności podmiotów ekonomii społecznej i organizacji pozarządowych poprzez udzielanie im pomocy i wsparcia w pozyskiwaniu dotacji z różnych źródeł finansowania 2.2. Wspieranie i motywowanie lokalnych liderów, animatorów i działaczy do podejmowania działalności społecznej 2.3. Promowanie idei przedsiębiorczości oraz wspieranie lokalnych przedsiębiorców w prowadzeniu działalności gospodarczej	Wspieranie stowarzyszeń i organizacji pozarządowych we wszelkich inicjatywach społecznych oraz ogłaszanie konkursu ofert na organizację zadań przez organizacje pozarządowe. Motywowanie Kół Gospodyń Wiejskich oraz innych osób, animatorów do podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnej i korzystania z dotacji gminy w tym zakresie. Organizacja spotkań z organizacjami pozarządowymi. W Centrum Samorządowym w Szemudzie zorganizowano spotkania dla przedsiębiorców.
Cel operacyjny 3 Promowanie idei współuczestnictwa w budowaniu społeczności lokalnej	3.1. Prowadzenie konsultacji społecznych	Przeprowadzono konsultacje społeczne podczas zebrań wiejskich.

Źródło: Opracowanie własne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Szemud na lata 2021-2030 została opracowana w 2021r. i przyjęta Uchwałą XXIII/315/2021 Rady Gminy Szemud z dnia 31 marca 2021r.

X. WNIOSKI I POTRZEBY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie oprócz swej podstawowej działalności wykonywał szereg zadań zleconych w tym kontynuację zadań związanych z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy, którzy przebywali oraz tymi, którzy nadal przebywają na terenie naszej gminy. Ponadto realizowano wypłatę dodatków węglowych, do źródeł ciepła, elektrycznego oraz gazowego. Pomimo tych wszystkich zadań GOPS przede wszystkim prowadził różnorodne sprawy i rozwiązywał problemy rodzin, osób starszych, niepełnosprawnych, a także dzieci i młodzieży, którzy z różnych powodów znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej, rodzinnej, czy też szkolnej.

W celu umożliwienia tym osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, konieczna jest dalsza realizacja poniższych potrzeb:

1. prowadzenie diagnozy sytuacji życiowej mieszkańców gminy Szemud i dostosowywanie form udzielania pomocy stosownie do rozeznaczonych potrzeb;
2. kontynuowanie oraz rozwój usług społecznych dla mieszkańców, w szczególności dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami (usługi opiekuńcze, opieka wytchnieniowa, asystentura osób niepełnosprawnych);
3. kontynuowanie realizacji wszystkich zadań w zakresie pomocy społecznej w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb mieszkańców gminy Szemud;
4. podejmowanie działań zmierzających do rozwijania nowych form pomocy, w tym mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób w trudnej sytuacji życiowej z powodu wieku, niepełnosprawności, choroby, a w szczególności osobom z zaburzeniami psychicznymi, osobom bezdomnym oraz osobom opuszczającym pieczę zastępczą;
5. zintensyfikowanie pomocy dziecku i rodzinie (w szczególności wsparcie psychologiczne, praca socjalna, pomoc asystenta, rozwój pomocy środowiskowej poprzez placówki wsparcia dziennego, przeciwdziałanie uzależnieniom);
6. kontynuowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy między instytucjami, podmiotami – głównie ośrodkiem pomocy społecznej, a służbą zdrowia, oświatą, prokuraturą, sądem, kuratelą, policją organizacjami pozarządowymi oraz gminną komisją rozwiązywania problemów alkoholowych;
7. rozwój współpracy o charakterze ponadlokalnym, szukanie skutecznych, innowacyjnych rozwiązań;
8. utrzymanie na wysokim poziomie standardów związanych z pracą socjalną oraz realizacją wypłaty świadczeń w GOPS poprzez zwiększanie kompetencji służb i reagowanie na bieżące potrzeby związane z funkcjonowaniem Ośrodka, zatrudnienie nowych pracowników socjalnych ze względu na zwiększenie liczby mieszkańców gminy;
9. poszerzenie oferty pomocowej z zakresu udzielania pomocy dziecku i rodzinie w Centrum Wsparcia Rodziny.

W wyniku analizy powyższych danych można wnioskować, że w gminie Szemud realizowanych jest wiele działań, które skierowane były do mieszkańców w celu zaspakajania ich potrzeb, a w szczególności niwelowania nierówności społecznych. Ważnym elementem było i jest przeciwdziałanie występowaniu negatywnych zjawisk np. występowania przemocy, uzależnień, problemów opiekuńczo- wychowawczych rodzin z dziećmi. Istotne znaczenie ma też wspieranie osób z niepełnosprawnościami, w szczególności osób starszych i samotnych. Realizacja zadań w tych obszarach jest konieczna i wymaga kontynuowania.

Opracowała:
Justyna Bieszk
Kierownik GOPS

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 110 ust 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023, poz. 901 z późn. zm.); kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy roczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Niniejszy dokument stanowi sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szemudzie za rok 2023 oraz zawiera potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Justyna Bieszk
Kierownik GOPS